

Merhum Şevki Paşa Hazretleri

Yazan : Mra.
Abdurrahman

Ahmet Bican isminde askerî bir doktorun sulbundan 1282 tarihinde tevellüt ve 1305 de Erkânıharbiye yüzbaşılığı ile neşet ederek aynı sene içinde Fransa'ya gönderilmiş, uzun müddet Jeodezi tahsil ettikten sonra avdetinde Erkânıharbiye-i umumiye beşinci harita şubesinde ifai vazifeye başlamıştı.

Merhum; binbaşılığında 1888 de 1: 210,000 mikyaslı Rumeli haritalarının ve 1895 de 1: 200,000 mikyaslı Garbî Anadolu haritalarının tashih ve tevhit işlerinde muvaffakiyetle çalıştığı gibi 1895 de teşekkül eden harita komisyonu riyasetine, Fransa coğrafya dairesinden celbedilen jeneral Deforj ile Türkiyede ilk defa Eskişehirdeki dılı esaslı ölçerek heyet rasadını yapmış ve kasabai mezkûre civarındaki birinci derece nirengi tesisatını vücuda getirmişti.

Türkiyenin askerî harita ihtiyacını arazi üzerinde bilfiil mesaha suretile temin etmek noktai nazarından merhumun vaki teşvikat ve teşebbüsatile 1909 senesinde Erkânıharbiye-i umumiyenin harita şubesine merbut olmak üzere teşkil edilen harita heyeti askariyesinin miralaylıkla Jeodezi kısmı müdürlüğünü deruhde etmiş, memlekette haritai muntazama ahzı ameliyatına iptidara muvaffak olmuş ve aynı zamanda hâli hazır haritalarımızın müstenit bulunduğu Bonne usulü irtisamına nazaran mebdede vazı umumisi 44 grat arzına tabi muazzam inkişaf cetvallerini hazırlamış idi.

1911 de livahlıkla riyaset makamını işgalden sonra sahai faaliyetini daha ziyade tezyide çalışarak bir taraftan 1: 25,000 ve 50,000 mikyashı muntazam ve diğer taraftan memleketi hartasızlıktan bir an evvel kurtarmak gayesile sade bir niren-giye müstenit 1: 200,000 mikyashı istikşaf haritalarımızın, arazi faaliyetine devam ettiği gibi başkaca genç ve mütefen-nin zabıt yetiştirmek maksadilede 1916 da bir harita mektebi küşadına muvaffak olmaştı.

Avrupa terakkiyat ve teceddüatı ilmiye ve fenniyesini takip ve ihtiyacı meslekiyeyi zamanı hazırı ile mütenasip şekilde tatbikte büyük bir zevk duyan merhum paşa müte-madî bir sayı tam ile çalışarak 1918 de harita heyetini Har-biye nezaretine merbut müstakil bir harita dairesi namile tevsi etmiş ve arazi faaliyetini de o nisbette tesri eylemiştir.

Harbi umumi mütarekesi seneli münasebetile ameliyatın duçarı tehhur olduğu 1919 senesinde dâirenin 10 senelik mesaisini natık neşretmiş olduğu tarihçe, İtalya coğrafya dairesince tercüme edilerek intişar eylemiş ve dolayisile de esasen Avrupanın yüksek mahafili ilmiyesinde tanınmış olan merhum müşarünileyhin kudreti daha ziyade yükselmiştir.

1920 de millî istiklâl harbi münasebetile dâirenin Anado-luya iltihakını temin ederek beş sene muharip ordularımıza mütenevvi haritalar yetiştirmiş ve ferikliğe irtika etmiş idi.

1925 senesinde harita dairesinin Millî Müdafaa Vekâletine merbut kalmak üzere harita umum müdürlüğüne inkilât et-mesine ve yeni teşkilât dolayisile plân, kadastro ve Fotoğ-rametri şubelerinin de ilâve edilmesine muvaffak olmuş fakat mâalesef ahvali sıhhiyesinden dolayı 1926 da takaütlüğünü talep ederek banisi bulunduğu yurdumuzdan ayrılmıştır.

Merhum tekaüt olduktan sonra İstanbul kadaastro bürosunda müştakinine ilmü irfanını bezleylerken 1927 senesinde gözlerini yumarak ebediyete kavuşmuştur.
